

OEVERFILTRATIE ALS OPLOSSING VOOR DRINKWATERBEREIDING

Dick A. Jonkers

Gebruik van grondwater voor drinkwaterbereiding heeft door de grondwater-onttrekking ook negatieve gevolgen voor flora en fauna. Een studie naar de mogelijkheden voor oeverfiltratie langs de randmeeroevers geeft lokaties aan, die voor deze vorm van oppervlaktewinning in aanmerking komen. Eén hiervan is de Gooimeerkust, het overgangsgebied van het Gooi naar de voormalige Zuiderzee. Het gaat hier om het deel tussen de snelweg bij Naarden en de bebouwing van Huizen, waar onder de deklaag van grindige zanden (maximaal zeven meter dik) een watervoerend pakket ligt van twintig meter, waaronder zich een scheidende laag van klei en leem bevindt.

De hogere delen van de mogelijke lokatie bestaan uit een stuwwal met reliëf-arme duinen met aan de randen lager liggende gebieden. Hiertoe behoren de graslanden ten westen van Valkeveen, de graslanden in de vroegere zandafgravingen en de oeverlanden van het Gooimeer. De lager liggende delen staan onder invloed van zoete relatief arme kwel van het hoger liggende Gooi. In de riet- en hooilanden komen dan ook planten voor die op kwel duiden en kenmerkend zijn voor zoete voedselarme milieus. Op plaatsen waar nog resten van de oude zanddijk voorkomen groeien soorten, die aan de zoute invloed van de Zuiderzee herinneren. Zandhaver en zeepostelein zijn hier voorbeelden van. De auteur van het hierboven beschreven rapport geeft aan, dat de RWZI van Huizen haar gezuiverd rioolwater op het Gooimeer loost. Er bestaat onzekerheid over de aanwezigheid van brak water in het eerste watervoerende pakket. In de studie wordt de ornithologische waarde van het gebied aangegeven, waarbij de belangrijkheid als foerageergebied en pleisterplaats voor een groot aantal doortrekkers (steltlopers, eenden, sterns en zwanen) wordt vermeld. De waarde van de kust- en rietstrook als broedgebied voor -in de studie als min of meer zeldzame soorten aangeduide- Zomertaling, Krakeend, Torenavalk, Waterral, Watersnip, Tureluur, Kemphaan, Ransuil, Grote en Kleine karekiet en Bosrietzanger wordt aangehaald. Het is jammer dat voor deze opsomming zeer oude gegevens zijn gebruikt. Als bron wordt het Bestemmingsplan Natuurgebieden 1974 van de Gemeente Huizen genoemd. Het raadplegen van het vogelwerkgroeparchief zou meer actuele gegevens hebben opgeleverd. Nu staan er soorten genoemd die er al lang niet meer voorkomen.

Voor oeverfiltratie moet water worden aangevoerd dat in putten wordt gepompt. Wat voor soort (gebiedsvreemd) water is dit? De bodem filtreert het water en vervolgens wordt het er na enige tijd via andere putten weer uitgepompt. Al deze handelingen lijken mij niet thuis te horen in dit gebied. Het is immers als Staatsnatuurmonument aangewezen en valt onder de Natuurbeschermingswet. Hoe valt dit met elkaar te rijmen? Het is een goede zaak om de ontwikkelingen met argusogen te blijven volgen.

Bron: Bijlsma, J.W.J. 1992. Mogelijkheden voor oeverfiltratie langs de randmeeroevers. Projectgroep Oeverfiltratie Randmeren. Utrecht.

KLEINE KAREKIET

